

Protokollat
med tilkendegivelse
i
Disciplinærsag
(FV2013.0010)

Dansk Pilotforening
for A
(advokat Noaman Azzouzi)

mod

SAS
(advokat Christian K. Clasen)

1. Indledning

A blev i 1989 ansat som pilot i SAS, og han blev i 2006 udnævnt til luftkaptajn. Ved brev af 30. oktober 2012 opsagde SAS med henvisning til kollektivaftalens § 3.3 A til fratræden den 30. september 2013. Han blev fritstillet i opsigelsesperioden. Dansk Pilotforening fandt opsigelsen usaglig og begærede sagen indbragt for et disciplinærråd, jf. kollektivaftalens § 3.4. Som medlemmer af disciplinærrådet valgtes bestyrelsesmedlem i Dansk Pilotforening Jørgen Nygaard, tidligere formand for Dansk Pilotforening Mogens Holgaard, chefpilot Jesper Myrhøj, HR-direktør Michael Hinca og – som formand – højesteretsdommer Poul Søgaard.

2. Påstande

Dansk Pilotforening for A har principalt påstået SAS tilpligtet at annullere afskedigelsen af A, subsidiært at betale ham en efter disciplinærrådets skøn fastsat godtgørelse med renter.

SAS har principalt påstået frifindelse, subsidiært betaling af en mindre godtgørelse.

3. Sagens behandling

Sagen blev forhandlet den 28. oktober 2013. Der blev herunder afgivet forklaring af A, pensioneret SAS-kaptajn Thomas Damm, tidligere jurist i Dansk Pilotforening Mia Hartzbech, chefpilot i SAS Ulrik Pedersen, vice president Industrial Relations i SAS Tine Moe Svendsen, vice president Head of Flight Ops i SAS Per Schrøder samt overlæge, dr. med. Søren Vesterhauge (speciallæge i øre-næse-halssygdomme, certifikat i flyvemedicin).

Sagen blev procederet af advokat Noaman Azzouzi for Dansk Pilotforening for A og af advokat Christian K. Clasen for SAS.

Under den efterfølgende votering stemte to af disciplinærrådets medlemmer for at tage Dansk Pilotforenings påstand om annullering af afskedigelsen af A til følge, mens tre medlemmer, herunder formanden, stemte for at frifinde SAS.

Der var enighed om, at sagen – uden afsigelse af kendelse – kunne afgøres i overensstemmelse med formandens begrundede tilkendegivelse om sin stemmeafgivning. Tilkendegivelsen gengives nedenfor i skriftlig form.

4. Formandens tilkendegivelse

Det fremgår af kollektivaftalens bestemmelser om disciplinærspørgsmål, at SAS forud for beslutning om disciplinære sanktioner skal udarbejde en redegørelse om sagen, og at medarbejderen og/eller dennes organisation skal have lejlighed til at kommentere redegørelsen. Inden beslutning træffes, skal der desuden finde et samråd mellem SAS, medarbejderen og den berørte pilotforening sted, medmindre den ansatte modsætter sig dette. Dansk Pilotforening har gjort gældende, at opsigelsen er ugyldig, fordi SAS har tilsidesat den aftalte procedure, idet chefpilot Ulrik Pedersen i sin indledende redegørelse af 25. september 2012 konkluderede, at "Svante bliver derfor opsagt i sin stilling som pilot i SAS". Hertil bemærkes, at uanset den nævnte formulering blev den aftalte procedure faktisk fulgt, og beslutningen om opsigelse af A, som Ulrik Pedersen ikke havde kompetence til at træffe, blev først truffet ved opsigelsesbrevet af 30. oktober 2012, der er underskrevet af daværende basechef Jesper Myrhøj og HR-direktør Michael Hınca. De formelle regler om behandlingen af afskedigelsessagen er derfor overholdt.

I slutningen af august 2012 blev Ulrik Pedersen kontaktet af en pilot i SAS, som undrede sig over, at A i weekenden 25.-26. august 2012 havde deltaget i et airshow i Örebro, samtidig med at han var sygemeldt. A erkendte over for Ulrik Pedersen, at han havde deltaget i airshowet, og at han fløj dertil i sit eget fly, dog kun som passager. Han har forklaret, at hans sygemelding skyldtes forkølelse og smerter i krop og led, men da flyvehøjden i hans eget fly kun var 1500 fod, var denne flyvning efter hans mening uden betydning for hensynet til hurtigst mulig raskmelding til SAS.

Efterfølgende kontaktede andre piloter Ulrik Pedersen og fortalte, at han ved søgning på nettet sikkert kunne finde andre lignende tilfælde. Ulrik Pedersen havde selv mødt A under Roskilde Air Show den 22.-23. august 2009, hvortil A var fløjet i sit eget fly, mens han var langtidssygemeldt på grund af problemer med bihulerne, som medførte en operation den 14. september 2009. Ulrik Pedersen har forklaret, at han sagde til A, at det ikke var måden at gøre det på. A har bestridt denne udlægning af samtalen med Ulrik Pedersen ved den pågældende lejlighed; Ulrik Pedersen spurgte blot til, hvordan det gik med helbredelsen.

Ved søgningen på nettet viste det sig, at A havde deltaget i flere andre arrangementer af lignende karakter i perioder, hvor han var sygemeldt. Han deltog således i Göteborg Aero Show i dagene 28.-29. august 2010. Han havde den 26. august 2010 om aftenen sygemeldt sig

til SAS på grund af ryg- og nakkeproblemer, hvilket efter As forklaring skyldtes belastninger i forbindelse med flytning af bohavet til hans nye hjem. Han har forklaret, at han ikke selv har fløjet under Aero Showet. Hans fly stod i forvejen i Göteborg, og han deltog alene i en enkelt flyvning som passager.

A deltog endvidere i Aerospace Forum i Linköping, den fandt sted i dagene 31. maj-3. juni 2012. Han havde sygemeldt sig den 15. maj 2012 på grund af ischias-problemer. Han har forklaret, at han raskmeldte sig til SAS den 31. maj 2012 om eftermiddagen, og at han havde fri den 1.-3. juni 2012. SAS har bestridt at have modtaget en raskmelding før den 3. juni 2012. A har forklaret, at han under deltagelsen i Aerospace Forum fløj den 2. juni 2012.

Mens A var sygemeldt i dagene 4.-8. juli 2012 på grund af ischias-problemer, var han til stede under en sommercamp i Skaraborg for unge, der var interesseret i at arbejde i forsvaret. Han har forklaret, at han alene var til stede den 7. juli 2012, og at han ikke fløj. Han havde sin datter med. Det offentliggjorte foto af ham siddende på pilotsædet i flyveruniform med en ung mand siddende ved siden af ham er ikke udtryk for, at han har fløjet, men er alene taget for at vise den unge mand i cockpittet.

Til brug for sagen har overlæge, dr. med. Søren Vesterhauge besvaret en række spørgsmål fra parterne, og han har uddybet besvarelsen under sin forklaring for disciplinærrådet. I besvarelsen af spørgsmålene har han konkluderet: *"Det er ikke omgivelsernes tryk i sig selv, der giver anledning til barotraumer [trykudligningsproblemer i mellemøret og bihuler], men trykændringer og de deraf følgende trykudligningsproblemer, der primært er årsag til de sygelige tilstande der kaldes barotraumer. Generelt øges barotraumerisikoen af slimhindepatologi, der medfører et øget slimhindevolumen, som fx forkølelser og allergier, men der kan også opstå en ond cirkel, hvor barotraumatet i sig selv øger risikoen for et nyt barotraume"*. Han forklarede uddybende, at problemet ikke var at flyve i en bestemt højde, men trykændringerne og den hastighed, hvormed de foregår. Trykfaldet er størst i den nederste del af atmosfæren. En vellykket bihuleoperation fjerner risikoen for barotraume i bihulerne, men ikke i mellemøret. Barotraumer i mellemøret er dog ikke hyppigt forekommende. Efter hans mening må en pilot, der er forkølet, prøve at lade være med at flyve.

Det må herefter lægges til grund, at A i flere tilfælde, senest i forbindelse med airshowet i Örebro den 25.-26. august 2012 har foretaget private flyvninger, herunder som passager, mens

han var sygemeldt over for SAS. Baggrunden for sygemeldingerne var forkølelse, bihuleproblemer og rygproblemer, herunder ischias. Det må efter bevisførelsen antages at være alment kendt blandt piloter, at man ikke skal flyve, hvis man er forkølet og/eller har problemer med bihuler, hals og ører, men at man i stedet skal sygemelde sig. Det er en naturlig forventning hos den arbejdsgiver, piloten har sygemeldt sig til, at piloten heller ikke flyver privat, mens han er sygemeldt, navnlig fordi der ved sådanne flyvninger kan være risiko for, at helbredelsesprocessen forlænges. Dette gælder efter Søren Vesterhauges forklaring også ved flyvninger i fx 1500 fods højde, idet det ikke er flyvehøjden, men trykændringerne ved op- og nedstigning, der er problematiske. Det må endvidere antages, at også private flyvninger, mens en pilot er sygemeldt med rygproblemer, kan have negativ virkning for helbredelsesprocessen.

A måtte som erfaren pilot vide, at han burde have afholdt sig fra at flyve privat, når han var sygemeldt over for SAS. I det mindste burde han på forhånd have forespurgt SAS om selskabets holdning til sådanne private flyvninger under hans sygemeldinger. Jeg finder det forståeligt, at SAS mistede tilliden til As dømmekraft med hensyn til aktiviteter i perioder med sygemelding i forhold til arbejdet som pilot i SAS.

Efter en samlet vurdering af forløbet finder jeg herefter ikke tilstrækkeligt grundlag for at anfægte sagligheden af SAS' opsigelse af A. Det bemærkes herved, at det ikke er afgørende, at SAS ikke forinden havde givet A en advarsel.

SAS' påstand om frifindelse tages således til følge.

Hver part bærer egne sagsomkostninger og betaler halvdelen af udgiften til opmanden.

København, den 7. april 2014.

Poul Søgaard